

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU för att åtgärda det akuta behov av att skjuta upp vissa tidsfrister för inlämning och utbyte av upplysningar i fråga om beskattning som följer av covid-19-pandemin

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 8 maj 2020 till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU för att åtgärda det akuta behov av att skjuta upp vissa tidsfrister för inlämning och utbyte av upplysningar i fråga om beskattning som följer av covid-19-pandemin samt en promemoria om förslaget.

Ändringsförfattningarna träder i kraft som brådslande. Därför överlämnades först en E-skrivelse (E 61/2020 rd, 28.5.2020) i enlighet med 97 § 1 mom. i grundlagen gällande förslagen.

Helsingfors den 17 juni 2020

Finansminister Matti Vanhanen

Konsultativ tjänsteman Harri Joiniemi

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
15.6.2020

EU/2020/0893

EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL RÅDETS DIREKTIV OM ÄNDRING AV DIREKTIV 2011/16/EU FÖR ATT ÅTGÄRDA DET AKUTA BEHOV AV ATT SKJUTA UPP VISSA TIDSFRISTER FÖR INLÄMNING OCH UTBYTE AV UPPLYSNINGAR I FRÅGA OM BESKATTNING SOM FÖLJER AV COVID-19-PANDEMIN

1 Allmänt

Den 8 maj 2020 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU, nedan *handräckningsdirektivet*, för att åtgärda det akuta behov av att skjuta upp vissa tidsfrister för inlämning och utbyte av upplysningar i fråga om beskattning som följer av covid-19-pandemin, COM(2020) 197.

Enligt förslaget ska tidsfristen för utbyte av upplysningar om rapporteringspliktiga finansiella konton (s.k. DAC2) skjutas upp med tre månader, dvs. från den 30 september 2020 till den 31 december 2020.

Datumen för rapportering och för det första utbytet av upplysningar om rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang (s.k. DAC6) föreslås skjutas upp med sex månader.

Vidare föreslås det att rådet på förslag av kommissionen enhälligt ska kunna fatta ett genomförandebeslut som innebär ytterligare en förlängning på tre månader av de föreslagna tidsfristerna, om de allvarliga hinder, ekonomiska störningar och folkhälsorisker som orsakas av covid-19-pandemin kvarstår och medlemsstaterna blir tvungna att fortsätta med sina nedstängningsåtgärder.

Handräckningsdirektivet har genomförts nationellt genom lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet (185/2013). Lagen har senare ändrats till följd av ändringar som gjorts i direktivet. De senare ändringarna har satts i kraft genom följande lagar: 30.12.2015/1703, 29.12.2016/1488, 14.12.2017/881, 23.11.2018/960 och 30.12.2019/1561. Dessutom har olika författningar utökats med materiella bestämmelser som behövs för genomförandet och tillämpningen av ändringarna i direktivet, och en separat lag om rapporteringspliktiga arrangemang i fråga om beskattning (30.12.2019/1559) har stiftats.

Handräckningsdirektivet innehåller bestämmelser om EU-medlemsstaternas samarbete i fråga om beskattning. Samarbetsformer enligt direktivet är tjänstemäns närvaro vid de administrativa myndigheterna och medverkan i administrativa utredningar i en annan medlemsstat, samtida kontroller, delgivning av handlingar, återkoppling samt utbyte av upplysningar, som kan grunda sig på begäran, ske utan föregående begäran eller vara ett obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar.

Automatiskt utbyte av upplysningar omfattar vissa specificerade kategorier av inkomst och kapital. Vidare omfattar obligatoriskt automatiskt utbyte upplysningar om finansiella konton, upplysningar om förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning, upplysningar om land-för-land-rapporter för beskattningen och upplysningar om rap-

porteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang. Myndighetssamarbete i fråga om beskattning kan förutom på direktivet även grunda sig på inkomstskatteavtal, arvsskatteavtal eller separata handräckningsavtal som tillämpas mellan staterna.

Handräckningsdirektivet omfattar alla typer av skatter, exklusive mervärdesskatt, tullar och punktskatter, för vilka det finns särskilda EU-bestämmelser om samarbete. Direktivet omfattar inte heller obligatoriska sociala avgifter och vissa andra avgifter.

2 Motivering till förslaget och förslagets huvudsakliga innehåll

2.1 Motivering till förslaget

Covid-19-pandemin är en allvarlig folkhälsokris som har drabbat alla medlemsstater. Situationen skapar en kraftig störning i privatpersoners liv och för företag som kämpar för att bedriva sin verksamhet, särskilt på grund av de begränsningar som följer av nedstängningen i många medlemsstater. Ett flertal medlemsstater och personer som är skyldiga att rapportera upplysningar enligt rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning har begärt att vissa tidsfrister för inlämning och utbyte av upplysningar enligt direktivet i fråga skjuts upp. Mer specifikt gäller begäran om uppskjutande det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton vars förmånstagare har skattehemvist i en annan medlemsstat och om rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang enligt bilaga IV till rådets direktiv 2011/16/EU. Den allvarliga störning som orsakas av covid-19-pandemin gör det svårt för finansinstitut och de personer som är skyldiga att rapportera gränsöverskridande arrangemang att uppfylla kraven i tid och inverkar negativt på kapaciteten hos medlemsstaternas skatteförvaltningar att samla in och behandla uppgifterna.

Denna situation kräver en brådskanie och samordnad insats inom unionen och, i relevanta fall, på global nivå. I detta avseende skulle det vara lämpligt att beakta initiativet från styrgruppen för det globala forumet (Global Forum) när det gäller den gemensamma rapporteringsstandarden för rapporteringsskyldiga finansiella institut (CRS), som införlivats i unionsrätten genom rådets direktiv 2014/107/EU. I initiativet föreslås ett notifieringsförfarande, enligt vilket juridiktioner som drabbats av svårigheter kan skjuta upp utbytet av upplysningar om finansiella konton med tre månader.

Med tanke på den rådande osäkerheten om utvecklingen av covid-19-pandemin bör det föreskrivas en möjlighet till ytterligare en förlängning av perioden för inlämning och utbyte av upplysningar. Detta skulle bli nödvändigt om den exceptionella situationen med allvarliga folkhälsorisker orsakade av covid-19-pandemin kvarstår under en del av eller hela uppskjutandeperioden och om medlemsstaterna blir tvungna att antingen införa nya eller fortsätta med befintliga nedstängningsåtgärder.

Sedan utbrottet av covid-19-pandemin har kommissionen tagit emot ett stort antal frågor och begäranden och inlett ett antal initiativ för att mildra krisens effekter. I detta sammanhang har GD Skatter och tullar redan fattat flera beslut, främst på området för tullar och mervärdesskatt, för att snabbt lösa problem eller åtminstone stabilisera situationen. Dessa beslut sammanfattas på webbplatsen för GD Skatter och tullar (COVID-19 TAXUD Response).

2.2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Utbyte av upplysningar om finansiella konton

Enligt förslaget om ändring av direktivet ska tidsfristen för utbyte av upplysningar om rapporteringspliktiga finansiella konton (s.k. DAC2) skjutas upp med tre månader, dvs. från den 30 september 2020 till den 31 december 2020.

Utbyte av upplysningar om rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang

Datumen för rapportering och för det första utbytet av upplysningar om rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang (s.k. DAC6) föreslås ändras. Det ursprungliga datumet för utbyte av upplysningar är den 31 oktober 2020. Enligt förslaget är datumet för det första utbytet av upplysningar för de medlemsstater som valt det frivilliga alternativet den 30 april 2021.

I anslutning till detta skulle datumet för (den nationella) rapporteringen i fråga om så kallade historiska gränsöverskridande arrangemang (dvs. arrangemang vars första skede har genomförts eller genomförs tidigast den 25 juni 2018 och senast den 30 juni 2020) kunna skjutas upp med sex månader från den 31 augusti 2020 till den 28 februari 2021. För skatteförvaltningarna ska 30-dagarsperioden för inlämning av upplysningar om arrangemangen under perioden 1 juli 2020—31 december 2020 börja löpa den 1 januari 2021.

Vidare föreslås det att rådet på förslag av kommissionen enhälligt ska kunna fatta ett genomförandebeslut som innebär ytterligare en förlängning på tre månader av de föreslagna tidsfristerna, om de allvarliga hinder, ekonomiska störningar och folkhälsorisker som orsakas av covid-19-pandemin kvarstår och medlemsstaterna blir tvungna att fortsätta med sina nedstängningsåtgärder. Ett sådant förslag ska lämnas till rådet senast en månad innan tidsfristen i fråga löper ut.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Rättslig grund

Artiklarna 113 och 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) utgör den rättsliga grunden för detta lagstiftningsinitiativ. De flesta av initiativen för att harmonisera eller samordna regelverket på området för direkt beskattning bygger på artikel 115 i EUF-fördraget, medan indirekt beskattning behandlas inom ramen för artikel 113 i EUF-fördraget. De föreslagna bestämmelserna syftar till att ändra de särskilda tidsfristerna för inlämning och utbyte av vissa upplysningar (upplysningar om finansiella konton och rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang), mot bakgrund av de nuvarande svårigheterna med att uppfylla skyldigheterna enligt rådets direktiv 2011/16/EU till följd av covid-19-krisen. Med tanke på att rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang kan avse både direkta och indirekta skatter är båda rättsliga grunderna relevanta för de föreslagna reglerna.

Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

I förslaget beaktas subsidiaritetsprincipen fullt ut i enlighet med artikel 5 i EUF-fördraget. Det handlar om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Rättslig säkerhet och klarhet vid tillämpningen av uppskjutandet av vissa tidsfrister enligt direktivet kan endast säkerställas om medlemsstaterna har en samordnad strategi för det identifierade problemet.

Proportionalitetsprincipen

Förslaget innebär att befintliga bestämmelser i direktivet justeras när det gäller tidsfristerna för inlämning och utbyte av vissa upplysningar, i syfte att ta itu med utmaningarna för personer som är skyldiga att rapportera upplysningar och för skatteförvaltningar till följd av det nuvarande covid-19-pandemin. Justeringarna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet om administrativt samarbete mellan medlemsstaterna. Förslaget innehåller bestämmelser om uppskjutande som tar hänsyn till varaktigheten för isolerings- och nedstängningsåtgärder och säkerställer att alla upplysningar som blir rapporteringspliktiga under uppskjutandeperioden kommer att rapporteras eller utbytas.

Val av instrument

Rättslig grund för förslaget är artiklarna 113 och 115 i EUF-fördraget. Både i artikel 113 och i artikel 115 anges uttryckligen att denna typ av lagstiftning ska antas enhälligt av rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande.

Det föreslagna direktivet utgör den sjätte ändringen av rådets direktiv 2011/16/EU och följer rådets direktiv 2014/107/EU, (EU) 2015/2376, (EU) 2016/881, (EU) 2016/2258 och (EU) 2018/822.

4 Förslagets konsekvenser

När direktivet träder i kraft måste medlemsstaterna genomföra bestämmelserna i det om de vill utnyttja möjligheten att skjuta upp de nämnda tidsfristerna.

När det gäller DAC2 regleras tidsfristerna nationellt genom ett beslut av Skatteförvaltningen, varför ändringen av direktivet inte till denna del kräver några lagstiftningsåtgärder. I praktiken har de anmälningsskyldiga finansiella instituten redan anmält uppgifterna för 2019 till Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen ser inte att detta medför några problem vad gäller utbytet av upplysningar med andra medlemsstater.

Ett uppskjutande av tidsfristerna i fråga om DAC6 kräver en ändring av lagen om rapporteringspliktiga arrangemang i fråga om beskattning.

Om förslaget antas innebär det att Finland av vissa medlemsstater kommer att få upplysningar om finansiella konton för 2019 tre månader senare än normalt och att Finland av vissa medlemsstater börjar få upplysningar om rapporteringspliktiga arrangemang som rör Finland sex månader senare än vad som ursprungligen avtalades. Detta kan få vissa konsekvenser för genomförandet av Finlands beskattningsrätt.

Förslaget till direktiv innehåller inte någon bedömning av de ekonomiska konsekvenserna i hela unionen eller i de enskilda medlemsstaterna.

5 Ålands ställning

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Behandling av förslaget i Finland och i EU

Finansministeriet

Utkastet till promemoria om förslaget till direktiv har behandlats i ett skriftligt förfarande 25.—26.5.2020 i sektion EU9 (Skatter) som lyder under kommittén för EU-ärenden.

En E-skrivelse om ärendet (E 61/2020 rd) har lämnats till riksdagen den 28 maj 2020. Riksdagen har tagit ställning till E-skrivelsen i följande utlåtande: [SuVP 24/2020 vp](#) (på finska).

Europeiska unionen

Förslaget har behandlats i rådets högnivågrupp för skattefrågor.

Ärendet har behandlats av Coreper II onsdagen den 3 maj 2020. Finland lämnade en granskningsreservation.

Ärendet kommer att behandlas av rådet i ett skriftligt förfarande.

Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har ännu inte antagit yttranden om förslaget.

7 Statsrådets ståndpunkt

Regeringen stöder ett antagande av förslaget till ändring av direktivet. I vissa medlemsstater medför covid-19-pandemin svårigheter för de anmälningsskyldiga att följa de nuvarande tidsfristerna. Dessutom medför utbrottet för vissa medlemsstater svårigheter att inom utsatt tid genomföra de tekniska ändringar som framför allt DAC6 kräver.